

Bevlogen leraren hebben mijn leven verrijkt en mijn horizon verruimd

Meneer Roodbeen heeft mij leren lezen. Niet dat hij me de eerste beginselen van het abc heeft bijgebracht, die leerde ik van juffrouw Bakker op de Lagere School te Borssele. Maar hij heeft me boeken leren lezen, echte boeken.

Hij was leraar Nederlands op de Voetius in Goes. Voor deze school, de voorloper van het huidige Calvin College, sorteerde het Hoofd der School die leerlingen voor die goed konden leren. Wie meer praktisch was ingesteld, ging naar de huishoud- of ambachtsschool, een enkeling ging naar het Lyceum.

Ik mocht naar de Voetius. Een kleine school met een overzichtelijk aantal leraren. Een van de leraren was meneer Roodbeen. Hij leerde ons boeken lezen. Echte boeken.

Nu las ik al behoorlijk wat. De schoolbibliotheek op de Lagere School en de kerkbibliotheek op het dorp hadden niet veel geheimen meer voor mij. Boektitels die boven komen als ik daaraan denk, zijn: Snuf de Hond, Reis door de nacht, Zijn de kraaien nog zwart?, Hotse Hiddes, De held van spionkop. En ik las boeken van het eigen boekenplankje en dat van mijn vriendjes, vooral serieboeken, zoals Kameleon, Arendsoog, Inspecteur Arglistig. Dat was mijn leeswereld.

Maar op een bepaalde dag heeft meneer Roodbeen de grenzen van mijn leeswereld drastisch en deinitief verlegd. Hij opende voor mij een deur. De deur naar de wereld van de literatuur. Ik weet nog precies hoe dat plaatsvond. Toen we op een dag zijn lokaal binnenkwamen, werd onze aandacht getrokken door de boeken die op zijn bureau waren opgestapeld. We kregen een lijst met boektitels voor onze neus. De titels correspondeerden met de boeken die op het bureau lagen. Wij werden geacht gedurende het jaar een paar boeken van deze lijst te gaan lezen.

Meneer Roodbeen stond voor de klas als een marktkoopman en deed zijn best om de boeken aan de man te brengen. Elk boek werd door hem kort besproken, uit sommige boeken las hij een stukje voor. Meneer Roodbeen was vooral zelf enthousiast. Van elk boek dat aangeprezen werd, had hij zelf geproefd. Hij was er vol van en wist dat op mij over te brengen. Vanaf dat moment ben ik aan het lezen gegaan.

Dat deed ik al. Maar meneer Roodbeen heeft bij mij het verlangen gewekt naar andere kost. Hij bewerkte bij mij een overgang van leesboeken naar literaire boeken. Ik ben hem daar dankbaar voor. Hij verlegde mijn horizon, hij opende voor mij een andere wereld. Een wereld waar meer te beleven was, waar ik met andere schrijfstijlen, mensen en ervaringen in aanraking kwam. Ik werd lid van de bibliobus en later van de openbare bibliotheek. Een reis was begonnen, om niet meer te eindigen. Een reis door de literatuur die mijn leven heeft verrijkt.

Meneer Roodbeen was trouwens niet de enige leraar die deuren voor mij opende. Er waren er veel meer. Later, toen ik toch op het Lyceum terecht kwam, trof ik het weer met mijn leraar Nederlands. Meneer Kwekkeboom, een statige en zeer uitgesproken figuur, die ons voorhield dat we onze tijd niet moesten verdoen met moderne literatuur à la Jan Wolkers, maar dat we beter iets goeds konden lezen. Ik weet dat ik door hem begonnen ben aan boeken van mevrouw Bosboom-Toussaint: voorwaar geen voor de hand liggende keus voor een Borssele jongen van 16 jaar.

Op de CPA in Middelburg ontmoette ik veel bevlogen leraren. Meneer Louws was gewoon gek van kinder- en prentenboeken en leerde ons daarvan te genieten. Meneer De Lange reisde elke zomer door Europa met zijn camera. Hij had een verzameling van tienduizenden dia's opgebouwd en onderwees ons het vak Cuma aan de hand van zeer goed opgebouwde diapresentaties.

Hij nam ons op die manier mee naar kerken, paleizen en kastelen en leerde ons de bouwstijlen te onderscheiden. Hij speelde zelf alle grote orkestwerken op de piano voor en voerde ons door de geschiedenis van de westerse muziek. Aangeraakt door zijn enthousiasme, abonneerde ik me op 'De Klassieken', een serie LP's met alle meesterwerken uit de muziekgeschiedenis. Aan de hand van Lea Dasberg liet hij ons ontdekken dat er op een bepaald moment in de cultuurgeschiedenis een kinderwereld is ontstaan. Daarvoor werden kinderen beschouwd als kleine volwassenen.

Vele deuren werden geopend door zijn bevlogen manier van bezig zijn met zijn vak. Mijn leven zou er anders

uitzien als deze leraar de deuren voor de wereld van kunst, cultuur en muziek niet had geopend. En - om niet meer te noemen - dan nog meneer Stobbelaar, die een deur voor mij opende naar de toekomst, door mij te stimuleren na de PA door te gaan en Pedagogiek te gaan studeren. Ook dat heeft mijn leven drastisch beïnvloed.

Bevlogen leraren: zij hebben veel voor mij betekend. Zonder hen was ik niet geworden wie ik nu ben. Zij hebben mijn leven verrijkt, dingen toegevoegd, mijn horizon verruimd, mij in andere werelden gebracht. Ik heb ervaren hoe aanstekelijk het werkt als iemand bevlogen is van zijn vak, daarover met je spreekt, je de liefde voor dat vak weet bij te brengen en jou overzet naar een andere wereld.

Wat was het geheim van deze leraren? Waardoor hebben ze mij geraakt en mijn leven veranderd?

Het antwoord is: hun bevlogenheid.

Augustinus schrijft ergens: „Wat je in anderen wilt ontsteken, moet in jezelf branden.” Opvoeden is niet een emmer vullen, maar een vuur ontsteken.

Bevlogen leraren zijn eerst zelf geraakt en zijn gaan houden van hun vak en dat gunnen ze hun leerlingen ook. Zij zijn voor-beeldig, ze motiveren hun leerlingen, dat betekent letterlijk 'in beweging brengen'.

Ze ontsluiten nieuwe werelden en wijden hen in de geheimen van hun vak in. Ze lijken op een veerman, ze zetten hun leerlingen over van de ene naar de andere wereld. Het zijn reisleiders en gidsen die hun leerlingen rondleiden in nieuwe, onbekende werelden. Gezegend die leerling die veel les krijgt van bevlogen leraren.